

ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಗೋವಿನಜೋಳ

ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಖುಷಿಯಲ್ಲಂತೂ ಒಣ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀರಾವರಿ ಅಶ್ರಯದಲ್ಲೇ ಗೋವಿನ ಜೋಳ ಬೆಳೆದಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಾನವರಿಗೂ ಅಹಾರ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಗೋವಿನ ಜೋಳದ ವ್ಯವಸಾಯ ಕುರಿತ ಸಮಗ್ರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ "ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು" ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಅರಿಯಬಹುದು. ಈ ಪುಸ್ತಕವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಕಟಣಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ.

ಗೋವಿನಜೋಳವು (ಮುಸುಕಿನಿಜೋಳ) ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ೧೩.೭೮ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯು ೪೩.೬೫ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ೧೩.೩೩ ಕ್ವಿಂ. ಆಗಿದೆ (೨೦೧೩-೧೪). ಇದನ್ನು ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. ೮೬ ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಹಿಂಗಾರು/ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೧೪ ರಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಶೇ. ೪೦.೫ ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಶೇ. ೯೯.೪ ರಷ್ಟು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ

ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆಗೆ ಜನವರಿ - ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳುಗಳು ಉತ್ತಮ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಬೂಜುರೋಗ ತಗುಲಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಉಷ್ಣಾಂಶ ೪೦.೫° ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್‌ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಈ ಬೆಳೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಉಷ್ಣಾಂಶವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದೆ, ತೆನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಳುಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟದೆ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಬೇಸಾಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು (ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ (ಧೃಡೀಕೃತ)	೯-೧೧ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ
ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳು	
ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್	೪೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ
(ಬಿತ್ತನೆಗೆ ೨-೩ ವಾರಗಳ ಮೊದಲೇ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು) ಅಥವಾ	
ಕೋಳಿ ಗೊಬ್ಬರ	೪೦೦ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ
ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು	
ಸಾರಜನಕ	೬೦ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ
ರಂಜಕ	೨೬ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ
ಪೋಟ್ಯಾಷ್	೨೬ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ
ಸತುವಿನ ಸಲ್ಫೇಟ್	೧೦ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ
ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲ್ಫೇಟ್	೧೦ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ

ಕಡಲೆಗೆ: ಶಿಫಾರಸು (೧೦:೨೦:೦ ಸಾ. ರಂ. ಪೋ.) ಮಾಡಿದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡಬೇಕು

ಸೂಚನೆ: ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಸತುವಿನ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಮತ್ತು ಸತುವಿನ ಸಲ್ಫೇಟ್‌ನ್ನು ೨೦ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಎರೆಗೊಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ೧೦ ದಿನಗಳ ನಂತರ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ ಬಿತ್ತನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು.

ಬಿತ್ತನೆ

ಅರವತ್ತು ಸೆಂ.ಮೀ. ಅಂತರದ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜದಿಂದ ಬೀಜಕ್ಕೆ ೨೦ ಸೆಂ.ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ೫ ಸೆಂ.ಮೀ. ಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆಳವಿಲ್ಲದಂತೆ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಬೇಕು. ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಮೊದಲು ಎಕರೆಗೆ ೬ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಸಾರಜನಕ, ೨೬ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ರಂಜಕ, ೨೬ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಪೋಟ್ಯಾಷ್ ಒದಗಿಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು. ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ೨೦, ೩೫, ೫೦

ಮತ್ತು ೬೫ ದಿನಗಳ ನಂತರ (೪ ಎಲೆ, ೮ ಎಲೆ, ತುರಾಯಿ ಬರುವ ಮತ್ತು ಕಾಳು ಕಟ್ಟುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ) ಎಕರೆಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೧೨, ೧೮, ೧೮ ಮತ್ತು ೬ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಸಾರಜನಕ ಒದಗಿಸುವ ರಸಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮೇಲುಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ರಸಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸಸಿಯಿಂದ ೭೫-೧೦ ಸೆಂ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಸಾಲುಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು.

ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ

ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹವಾಗುಣವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮರಳುಮಿಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ೮ ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ, ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ೧೫ ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬೇಕು. ಬೆಳೆಗೆ ೨೦, ೩೫, ೫೦ ಮತ್ತು ೬೫ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲುಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಣ್ಣು ಏರುಹಾಕಿ, ಕಳೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು.

ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವ ಮೊದಲ ಸಲ, ಒಂದು ಸಾಲು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಸಾಲಿಗೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ಸಲ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವಾಗ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ನೀರು ಒದಗಿಸಿದ ಸಾಲನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ನೀರು ಹಾಯಿಸದಿರುವ ಸಾಲಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಸರದಿಯಾಗಿ ಸಾಲು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಲಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆಯ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆಗದೆ ಶೇ. ೩೦ ರಷ್ಟು ನೀರಿನ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ

ಕಳೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಕಳೆನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು. ಎಕರೆಗೆ ೧.೦ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಅಟ್ರಾಜಿನ್ ೫೦ ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ ೦.೫ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಅಟ್ರಾಜಿನ್ ೫೦ ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಜೊತೆಗೆ ೧ ಲೀ. ಪೆಂಡಿಮಿಥಾಲಿನ್ ೩೦ ಇ.ಸಿ. ಕಳೆನಾಶಕವನ್ನು (ಟ್ರಾಂಕ್ ಮಿಶ್ರಣಮಾಡಿ) ಕಳೆನಾಶಕವನ್ನು ೩೦೦ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ದಿನ ಅಥವಾ ಮರುದಿನ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪರಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬೀಜದಿಂದ ಹರಡುವ ಕಳೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು.

ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ೨೦ ರಿಂದ ೨೫ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಶೇ. ೮೦ ರ ೨,೪-ಡಿ ಸೋಡಿಯಂ ಲವಣವನ್ನು (೦.೫ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ) ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಿತ್ತನೆಯ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ದ್ವಿಧಳ ಜಾತಿಯ ಕಸವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು.

ಸೂಚನೆ: ಸಮೀಪದ ದ್ರಾಕ್ಷೆ, ಹತ್ತಿ, ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯದ ಬೆಳೆಗಳು, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ಕುಂಬಳ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪರಣೆ ಹೋಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕು.

ಇಳುವರಿ

ತಳಿಗಳು	ಕಾಳು (ಕ್ಷಿಂ./ಎಕರೆ)	ಮೇವು (ಟನ್/ಎಕರೆ)
ಅ. ಸಂಕರಣ/ತಳಿಗಳು		
ಇ.ಎಚ್.-೪೩೪೦೪೨		
(ಅರ್ಜುನ್)	೨೪-೨೬	೨.೮-೩.೨
ಜಿ.ಎಚ್.-೦೭೨೭		
(ಸೃಷ್ಟಿ)	೩೦-೩೩	೨.೪-೨.೮

ಖರ್ಚು ಇಲ್ಲದ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು

- ❖ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ೩ ವಾರಗಳ ಮೊದಲೇ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಕಾಂಪೋಷ್ಟನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು.
- ❖ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಕಲುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ತೆಗೆಯಬೇಕು.
- ❖ ಮೊಳಕೆ ಬರುವ ಸಮಯ, ಹೂವಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಕಾಳು ಕಟ್ಟುವ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೇ ನೀರು ಹಾಯಿಸಿ.
- ❖ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ೧೦೦ ದಿನಗಳ ನಂತರ, ತೆನೆಯ ರೇಶ್ಮೆಯು ಒಣಗಿ, ಕಂದು ಬಣ್ಣದ್ದಾದಾಗ ಸಸ್ಯದ ಮೇಲ್ಭಾಗವನ್ನು ಮೇವಿಗಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಬಹುದು.
- ❖ ೧೦೦ ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಹಸಿರು ಮೇವಿಗಾಗಿ ಸಸ್ಯ ಮೇಲ್ಭಾಗವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕಾಳು ಬಲಿಯುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದು.
